

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobkyně: T. N. N.
zastoupena advokátem Mgr. Ondřejem Fialou
sídlem Václavské náměstí 808/66, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. OAM-27732/DP-2024

takto:

- I. Žalovaný je **povinen** vydat rozhodnutí o žalobkynině žádosti z 31. 7. 2024 o nové povolení k dlouhodobému pobytu ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení **13 870 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího zástupce, advokáta Mgr. Ondřeje Fialy.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci.

1. Podstatou projednávané věci, zahájené žalobou podanou 27. 11. 2024, je spor o to, zda je žalovaný nečinný v řízení o žalobkynině žádosti o nové povolení k dlouhodobému pobytu

podle § 45 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, (dále jen „**pobytový zákon**“).

2. Žalobkyně podala tuto žádost 31. 7. 2024, a jelikož žalovaný byl podle jejího názoru v řízení nečinný, požádala 23. 10. 2024 nadřízený správní orgán, Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále „**Komise**“), o ochranu proti nečinnosti. Komise její žádosti vyhověla a 20. 11. 2024 vydala opatření proti nečinnosti, v němž konstatovala, že žalovaný nevydal rozhodnutí v zákonem stanovené 60denní lhůtě, a uložila mu tak učinit do 60 dnů od doručení zprávy České zemědělské univerzity v Praze (dále „**ČZU**“) k ověření žalobkynina studia.

2. Průběh soudního řízení.

3. Žalobkyně v žalobě namítla, že žalovaný je nečinný, neboť zákonná 60denní lhůta pro vydání rozhodnutí již marně uplynula. S lhůtou uloženou žalovanému v opatření proti nečinnosti nesouhlasila, jelikož byla stanovena neurčitě a není zřejmé, kdy začala plynout. Kromě toho je nepřiměřena dlouhá s ohledem na délku zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí a s ohledem na to, že Komise využila k vydání opatření proti nečinnosti takřka celou lhůtu stanovenou zákonem. Žalobkyně rovněž poukázala na to, že správní orgán řízení z důvodu vyžádání zprávy ČZU nepřerušil, lhůta pro vydání rozhodnutí tak běžela dál.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 11. 12. 2024 uvedl, že není ve věci nečinný, jelikož prováděl a provádí nezbytné úkony za účelem vydání rozhodnutí. Dne 10. 9. 2024 požádal o součinnost ČZU, konkrétně o poskytnutí informace, zda na ní žalobkyně skutečně studuje, aby mohl ověřit plnění účelu požadovaného pobytu. Odpověď byla žalovanému doručena až 5. 11. 2024 po opakované urgenci. Následně vyrozuměl žalobkyni o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim; lhůta pro seznámení činila 5 dnů a vyrozumění bylo doručeno žalobkyninu zástupci 5. 12. 2024.
5. Žalobkyně v replice z 13. 1. 2025 nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že postupoval v souladu se zákonem, a poukázala na několik rozhodnutí krajských soudů, z nichž dovodila nepřiměřenost lhůty stanovené v opatření proti nečinnosti.
6. Při jednání 23. 1. 2025 žalobkyně sdělila soudu, že žalovaný o její žádosti dosud nerozhodl, a setrvala na svém procesním stanovisku. Žalovaný se jednání bez omluvy nezúčastnil, ačkoli mu předvolání bylo doručeno 7. 1. 2025.

3. Posouzení věci.

7. Soud projednal žalobu podle § 79 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále „**s. ř. s.**“), podle nějž ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek. V řízení o ochraně proti nečinnosti soud rozhoduje podle skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.).
8. Žalobkyně podala žádost vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu 31. 7. 2024. Lhůty pro vydání rozhodnutí jsou upraveny v § 169t pobytového zákona, podle jehož odst. 6 písm. a) bodu 1 ministerstvo rozhodne o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému

pobytu ve lhůtě 60 dnů ode dne podání žádosti, je-li žádost podána na území (v nynější věci tomu tak bylo).

9. Lhůta pro vydání rozhodnutí o žalobkynině žádosti uplynula 30. 9. 2024. Žalovaný netvrdí, že by lhůta po nějakou část řízení neběžela (např. z některého důvodu vyjmenovaného v § 169t odst. 9 pobytového zákona), a taková skutečnost ani není zřejmá ze správního spisu. Soud považuje za pochopitelné, že žalovaný kvůli ověření plnění účelu pobytu požádal o součinnost ČZU. Jelikož však na tu dobu řízení nepřerušil, lhůta pro vydání rozhodnutí nadále běžela. Skutečnost, že ČZU poskytla součinnost až po čtvrt roce, pak nemůže jít k žalobkynině tíži. Nejpozději 1. 10. 2024 tak byl žalovaný v řízení nečinný, což ostatně shledala i Komise.
10. Mezi podmínky řízení patří to, že žalobce bezvýsledně vyčerpal prostředky stanovené v § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na ochranu proti nečinnosti.
11. Žalobkyně požádala 23. 10. 2024 nadřízený správní orgán o provedení opatření proti nečinnosti, a ten jí vyhověl 20. 11. 2024, kdy uložil žalovanému rozhodnout o její žádosti ve lhůtě 60 dnů od doručení zprávy ČZU.
12. Situací, kdy nadřízený správní orgán učiní k návrhu účastníka opatření proti nečinnosti a přikáže vydat rozhodnutí ve stanovené lhůtě, se zabýval Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV. ÚS 3523/20 z 24. 8. 2023. V takovém případě *„[b]ezvýslednost vyčerpání pak nastane až prvním dnem po konci opatření proti nečinnosti určené a marně proběhlé lhůty, jde-li o lhůtu přiměřenou.“* Ústavní soud ovšem při vědomí toho, jak dlouhou dobu může trvat, než se ukáže, že prostředek ochrany byl bezúspěšný (v extrémních případech až 60 dnů), naznal, že výklad, který neumožňuje přihlédnout k tomu, že bezvýsledné vyčerpání prostředku ochrany nastalo až v průběhu řízení o nečinnostní žalobě, klade další překážky poskytnutí soudní ochrany.
13. NSS navázal na tento nálezh vlastní judikaturou, v níž dovodil, že krajský soud je v řízení o nečinnostní žalobě povinen vyčkat, až lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti uplyne (rozsudek č. j. 2 Azs 248/2021-34 z 21. 4. 2022). To však platí pouze v případě, že jde o lhůtu přiměřenou. V rozsudku č. j. 1 Azs 171/2022-54 z 27. 10. 2022 tuto úvahu rozvinul: *„Má-li být soudní ochrana proti nečinnosti správního orgánu efektivní, je nezbytné, aby soud hodnotil i přiměřenost stanovené lhůty, a to právě za účelem posouzení, zda byla splněna podmínka bezvýslednosti vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti. Nepřiměřeně dlouhá lhůta by totiž odsouvala poskytnutí soudní ochrany, resp. naplnění podmínky řízení o bezvýslednosti předchozích prostředků. Samotné posouzení lhůty jako nepřiměřené tak totiž může vést i ke splnění podmínky bezvýsledného vyčerpání prostředku ochrany. S ohledem na výše uvedené to znamená, že správní soud se musí nejprve vypořádat s námitkou nepřiměřené lhůty a teprve pokud ji shledá jako přiměřenou, vyčká jejího uplynutí. Bylo by absurdní, aby v případě nepřiměřené lhůty vystavil soud žalobce povinnosti vyčkávat na její uběhnutí a podat novou žalobu, jak to učinil v této věci městský soud. Stejně absurdní by však bylo, pokud by soud v řízení o žalobě sám vyčkával na konec této lhůty a splnění podmínky bezvýslednosti, byla-li by tato lhůta nepřiměřeně dlouhá.“* Jestliže nadřízený správní orgán uloží vydat rozhodnutí v nepřiměřené lhůtě, žalobkyně může bez dalšího podat nečinnostní žalobu, neboť jde z hlediska ochrany jeho práv v podstatě o shodnou situaci, jako když tento správní orgán na žádost o opatření proti nečinnosti v zákonné lhůtě nijak nezareaguje. (Shodný názor vyplývá také z rozsudků zdejšího soudu č. j. 5 A 54/2022-37 z 28. 2. 2023 nebo č. j. 10 A 81/2023-32 z 18. 7. 2023.)

14. V nynější věci podala žalobkyně žalobu několik dnů poté, co Komise vyhověl její žádosti o opatření proti nečinnosti a stanovila žalovanému lhůtu pro vydání rozhodnutí v délce 60 dnů od doručení zprávy ČZU. Takovou lhůtu soud nepovažuje za neurčitou: její počátek se odvíjí se od skutečnosti, která je pro řízení podstatná, a tento počátek není v dispozici žalovaného. Nicméně soud souhlasí s žalobkyní v tom, že tato lhůta je nepřiměřeně dlouhá. Je totiž stejně dlouhá jako zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí. Také NSS přitom v již citovaném rozsudku č. j. 1 Azs 171/2022-54 uvedl, že *„lze akceptovat, že nadřízený správní orgán uložil v opatření proti nečinnosti lhůtu ve stejné délce, jež je stanovena zákonem k rozhodnutí, jen ve výjimečných případech. Pravidlem by naopak měla být lhůta podstatně kratší.“* V nynější věci soud neshledal žádnou mimořádnou okolnost, která by tento výjimečný postup ospravedlnila. Lhůtu je třeba považovat za nepřiměřenou tím spíš, že Komise využila pro vydání opatření proti nečinnosti téměř celou zákonnou lhůtu (30 dnů podle § 80 odst. 6 ve spojení s § 71 odst. 3 správního řádu). Opatření proti nečinnosti tak „prodloužilo“ lhůtu pro vydání rozhodnutí fakticky na více než dvouapůlnásobek zákonné délky, aniž by to Komise jakkoli odůvodnila. Vzhledem ke všem těmto okolnostem byla lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti zjevně nepřiměřená.
15. Jen pro úplnost soud poznamenává, že žalovaný zjevně nerozhodl ani ve lhůtě stanovené Komisí.
16. Žalobkyně podala žalobu 27. 11. 2024, tedy v době, kdy byl žalovaný nečinný a kdy délka řízení již s několika málo dny dosáhla dvojnásobku zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí. Jelikož se žalobkyni nedostalo opatřením proti nečinnosti účinné ochrany, byly podmínky řízení splněny již v době podání žaloby. Z vyjádření žalovaného k žalobě vyplývá, že o žalobkynině žádosti dosud nerozhodl, a ani později soudu nesdělila, že by se na tom cokoli změnilo. Žalobkyně při jednání potvrdila, že rozhodnutí o její žádosti dosud vydáno nebylo; žalovaný se jej bez omluvy nezúčastnil. Za této situace soud shledal, že nečinnost žalovaného nadále trvá.

4. Závěr a náklady řízení

17. Soud seznal, že žalovaný je v řízení o žalobkynině žádosti o nové povolení k dlouhodobému pobytu nečinný, a proto mu podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil povinnost vydat o této žádosti rozhodnutí ve lhůtě 15 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku. Délku této lhůty soud považuje s ohledem na dosavadní délku řízení za přiměřenou.
18. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, jež zahrnují také náklady zastoupení advokátem. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni provedení jednotlivých úkonů. Náklady řízení tak tvoří:
- a) Soudní poplatek za žalobu (2 000 Kč).
 - b) Odměna za dva úkony právní služby po 3 100 Kč: převzetí a přípravu zastoupení, sepis žaloby [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) ve znění účinném do 31. 12. 2024].
 - c) Odměna za jeden úkol právní služby ve výši 4 620 Kč: účast na jednání před soudem [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. g) ve znění účinném od 1. 1. 2025]. Odměnu za sepis repliky soud žalobkyni nepřiznal, neboť tento náklad nepovažoval za účelně

vynaložený. Replika totiž obsahovala pouze argumentaci, která mohla být, a částečně také byla, obsažena již v žalobě – žalovaný ve svém vyjádření k žalobě neuvedl vůbec nic nového.

- d) Paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč za každý ze dvou úkonů učiněných do 31. 12. 2024 (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném do tohoto data).
 - e) Paušální náhrada hotových výdajů 450 Kč za jeden úkon učiněný od 1. 1. 2025 (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od tohoto data).
19. Žalobkyniny náklady zastoupení advokátem tak činí 11 870 Kč a náklady řízení celkem 13 870 Kč, a žalovaný je povinen nahradit je žalobkyni v přiměřené 30denní lhůtě k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 23. ledna 2025

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu